

8b. Verantwoording over uitvoering moties ALV 16 juni 2021 en eerdere ledenvergaderingen

Bijlage bij ledenbrief 16 december 2021: “Uitnodiging Extra ALV 13 januari 2022”

Samenvatting

Hierbij legt het VNG bestuur verantwoordingen af aan de leden over de uitvoering van moties die zijn aangenomen in de ALV van 16 juni 2021 en aangehouden moties uit eerdere ledenvergaderingen. Gelet op de samenhang en overlapping van moties zijn bij deze verantwoording de moties in een aantal gevallen geclusterd. Aan de verantwoording over de uitvoering is steeds een voorstel gekoppeld om de motie aan te houden of als uitgevoerd te beschouwen. Dat een motie is uitgevoerd betekent nadrukkelijk niet dat alle VNG doelen op het betreffende thema geheel zijn behaald of dat de VNG-inzet op het betreffende thema stopt. De inzet van de motie is in de meeste gevallen onderdeel geworden/gebleven van de reguliere VNG-inzet. Langer aanhouden van de motie heeft dan geen toegevoegde waarde.

Sowieso zal de VNG de strekking van de moties en de verantwoording over de uitvoering benutten ten behoeve van de VNG-inzet richting de kabinetsformatie.

Inhoudsopgave:

- Moties inzake gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds (p. 2)
- Motie Boxmeer e.a.: “Bezwaarschriften WOZ via no-cure-no-pay kosten de gemeenten veel tijd en geld!” (p. 8)
- Motie Alkmaar “Werkgebied belastingdienst” (p. 9)
- Motie Rotterdam: “Lachgasverbod in de APV” (p. 10)
- Motie Hengelo: “Doorbraak forceren voor het bevorderen van kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid in onze gemeenten” (p. 13)
- Motie Noordoostpolder “Bekostiging onderwijshuisvesting” (p. 13)
- Motie Almere “Nieuwe inburgeringstelsel” (p. 14)
- Moties inzake Klimaatakkoord Regionale Energiestrategieën (RES) (p. 15)
- Motie Assen “Financiële randvoorwaarden Klimaatakkoord II” (p. 16)
- Motie Zaanstad “Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten” (p. 16)
- Motie Deventer “Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie” (p. 17)
- Motie Velsen e.a.: “Nu als één overheid aan de slag met ruimtelijke inpassing energietransitie in de ondergrond” (p. 18)
- Motie Goeree Overflakkee en Schouwen Duiveland “Blijf energie uit water stimuleren” (p. 18)
- Motie Leusden “Geen (duurzaamheids)doelen bereiken met dwang- en kinderarbeid” (p. 19)
- Moties inzake randvoorwaarden/inwerkingstreding Omgevingswet (p. 20)
- Motie Haarlemmermeer “Budget volgt bodemtaak” (p. 23)
- Motie Hilversum: “Stop met sturen aan de achterkant” (p. 24)
- Motie Wierden en Losser “Voorkomen massale afkeur van verpakkingsmateriaal” (p. 25)
- Motie “Structurele afspraken Nationale Parken”, Utrechtse Heuvelrug (p. 26)

Gemeentefinanciën (inclusief jeugd, abonnementstarief en herverdeling)

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
Moties, indieners en inhoud oproep: (samengevat)	<u>1. Motie “Verwerking arbitrage uitspraak jeugd in meerjarenbegroting” van Krimpenerwaard (ALV 16 juni 2021)</u> 1. Dat gelet op het structurele karakter van het oordeel van de Arbitragecommissie van Zwol, dit oordeel ook verwerkt dient te worden in de richtlijnen van de provinciaal toezichthouders bij de voorbereiding van de begroting voor de komende jaren 2. Dat het VNG bestuur zich inspent om nadere afspraken te maken met BZK en de provinciaal toezichthouders om gemeenten in staat te stellen hun begroting 2022 te baseren op het uitgangspunt dat ook het Rijk de uitspraken van de arbitragecommissie nakomt en dus de financiële vertaling van die uitspraken vooruitlopend op een nieuw regeerakkoord als stelpost in hun begroting mogen verwerken 3. Dat het VNG bestuur gemeenten oproept deze werkwijze te volgen, ook als nadere afspraken met BZK in die richting niet mogelijk blijken <u>2. “Zonder geld geen gemeenten” van Zoetermeer c.s. (ALV juni 2021)</u> Draagt het bestuur op om indien: a) Voor de jaren 2021 en 2022 er geen extra middelen van het Rijk komen om de tekorten - van de jeugdzorg (1,7 miljard per jaar) plus de andere tekorten die de VNG inmiddels heeft onderkend zoals o.a. veroorzaakt door de aanzuigende werking van de Wmo – terug te dringen, en b) Bij de kabinetsformatie niet daadwerkelijk wordt geregeld - dat de gemeenten structureel over voldoende middelen kunnen beschikken via het gemeentefonds, en dat de gemeenten sturingsmogelijkheden en bevoegdheden krijgen die bij hun taken en verantwoordelijkheden passen, - dat wordt geregeld dat gemeenten nooit meer in een situatie terecht kunnen komen waarbij wel de taken, maar niet de middelen bij de gemeenten terecht komen.

Moties, indieners en inhoud oproep: (samengevat)	Over te gaan tot de volgende maatregelen, waarbij het bestuur de ruimte krijgt om op basis van de actualiteit naar bevind van zaken te handelen: 1. Indien het gestelde onder a) in het najaar van 2021 niet is geregeld niet meer met het kabinet te overleggen over nieuw beleid (en voor de ALV in het najaar met een nader voorstel te komen), 2. Indien het gestelde onder a) en b) niet is geregeld voor het einde van het jaar, alle overleggen tussen VNG en Rijk op te schorten, dus ook al het reguliere overleg over al lopende zaken, 3. Indien het gestelde onder a) en b) in het voorjaar van 2022 niet heeft geresulteerd in én voldoende geld én aandacht van de regering en de Tweede Kamer, dan over te gaan op het 'teruggeven', niet uitvoeren en niet meer aanpakken van nieuwe taken <u>3. Motie "Vergroting gemeentefonds" van de gemeente Krimpenerwaard c.s. (ALV 12 februari 2021)</u> Oproep aan VNG bestuur om de positie in te nemen dat in ieder geval: 1. De opschalingskorting moet worden afgeschaft 2. Het abonnementstarief moet worden beëindigd of het nadeel gecompenseerd en 3. De gemeenten worden gecompenseerd voor de tekorten in de jeugdzorg zoals is aangetoond in het AEF-onderzoek. <u>4. Motie Breda, Zeist, Opsterland e.a. "Resolutie eerlijke financiële verhoudingen!" (ALV 2020)</u> Oproep aan ALV om resolutie met eisen aan het huidige kabinet en verwachtingen van het nieuwe kabinet te onderschrijven. Verzoek aan VNG bestuur om inhoud resolutie over te brengen aan fondsbeheerders en te betrekken bij voorbereiding op kabinetsformatie. <u>5. Motie Schagen e.a. "Resolutie: Los financiële problemen Jeugd en WMO op in alle gemeenten" (ALV 2020)</u> Uitspraak tegen voorgestelde herverdeling van het gemeentefonds voor het sociaal domein en verzoek aan bestuur om te pleiten voor structureel meer middelen in sociaal domein voor alle gemeenten. <u>6. Motie Zoetermeer e.a. 'Gemeenten hebben acuut meer structureel geld nodig' (ALV 2020)</u> Initiatief van actiecomité 'Raden in Verzet'. De inzet is om snel structurele financiële oplossingen te bewerkstelligen voor gemeenten. <u>7. Motie Enschede "Herstel de structurele weeffout in de financiering van het Rijk naar gemeenten" (ALV 2020)</u> Oproep aan kabinet en Tweede Kamer om: weeffouten te herstellen en te borgen dat er structureel voldoende middelen zijn, onmiddellijk afschaffen opschalingskorting en terugtrekkende rol van Rijksoverheid in sociaal domein
---	---

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
	<u>8. Motie Krimpenerwaard e.a. “Tijdelijke financiële ruimte gemeenten” (ALV 2020)</u> In afwachting van structurele maatregelen te overleggen met het kabinet om te zorgen dat gemeenten in de resterende kabinetsperiode financiële ruimte krijgen en dat gemeenten vanaf 2021 worden gecompenseerd voor de werkelijke kosten jeugdzorg en extra kosten door invoering abonnementstarief. <u>9. Motie Beesel e.a. “Voorstel herijking gemeentefonds onverantwoord, bijsturen is noodzaak” (ALV 2020)</u> In het kader van herverdeling gemeentefonds met de minister in gesprek te gaan over de financiële impact van de herverdeling in relatie tot alle opgaven die er liggen voor gemeenten. <u>10. Motie Sluis e.a. “Voldoende middelen voor de regio” (ALV 2020)</u> Oproep dat het bestuur zich hard blijft maken voor het terugdraaien van de opschalingskorting en het substantieel vergroten van de structurele middelen voor het gemeentefonds. <u>11. Moties De Fryske Marren, Terschelling (ALV 2019) “Compensatie extra kosten invoering abonnementstarief WMO-voorzieningen”</u> Oproep aan bestuur om bij kabinet aan te dringen op een volledige compensatie van de extra kosten, die een gevolg zijn van de gewijzigde wetgeving op het terrein van WMO-voorzieningen. <u>12. Motie Groningen “Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP” (ALV 2019)</u> Oproep aan bestuur om met kabinet alleen afspraken te maken over nieuwe taken of verzwaring van taken, indien randvoorwaarden zijn vastgesteld en door het Rijk worden geborgd. Dit door bij herziening Code IBV met kabinet afspraken te maken over toepassing artikel 2 FVw. Daarnaast de opschalingskorting ter discussie blijven stellen en de groei gemeentefonds te laten meebewegen met de groei van de gemeentelijke kosten. <u>13. Motie “Naar een structureel financieel totaal kader GGZ op basis van feiten” (Breda, ALV 2019)</u> Oproep aan bestuur om bij ondertekening Hoofdlijnenakkoord GGZ als voorwaarde te stellen om samen met het Rijk twee onderzoeken te doen die moeten leiden naar voldoende macrobudget voor herverdeling en doordecentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Gezamenlijk met Rijk en zorgverzekeraars de noodzakelijke opbouw van ambulante infrastructuur te monitoren en de uitkomsten in periodiek bestuurlijk overleg te bespreken.

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
	<u>14. Motie “Naar een passend financieel en sturingskader jeugd op basis van feiten” (Assen, Leiden, ALV 2019)</u> Oproep aan bestuur in te zetten op structurele compensatie, ook de structurele doorwerking van de volumegroei 2015 – 2017 mee te wegen, om aandacht te vragen voor de situatie in 2022 en het gesprek te voeren met het kabinet om de sturingsmogelijkheden te vergroten.
Verantwoording	<u>Herijking gemeentefonds</u> Gemeenten zijn in september geïnformeerd over het aangepaste verdeelvoorstel en de actualisatie van het verdeelvoorstel zoals het ministerie van BZK dat in de zomer had gepubliceerd. Het eindadvies van de ROB is vanaf 19 oktober openbaar. De VNG heeft aangegeven te starten met de bestuurlijke consultatie wanneer het advies van de ROB beschikbaar is. De consultatiebijeenkomsten worden dan ook gepland voor medio november. Het VNG-bestuur spreekt op 25 november eerst over de uitkomsten van de consultatie, en het streven is dat zij in de vergadering van 9 december het definitieve VNG-advies over het verdeelvoorstel vaststelt. <u>Stelpost extra middelen Jeugd</u> Mede naar aanleiding van de motie Krimpenerwaard zijn er in juli 2021 afspraken gemaakt met het ministerie van BZK en het IPO over het gebruik maken van een stelpost voor de extra middelen Jeugd na 2022 in de meerjarenraming van de begroting. https://vng.nl/nieuws/afspraken-met-het-rijk-en-ipo-over-stelpost-jeugd

Financien op orde

Sinds de vorige algemene ledenvergadering zijn er enkele nieuwe stappen gezet om de financiële positie van gemeenten te verbeteren, die in lijn zijn met de motie Zoetermeer en andere moties die hier in eerdere ledenvergaderingen over zijn aangenomen:

- Met Prinsjesdag werd bekend dat de opschalingskorting ook voor het jaar 2022 bevroren blijft op het niveau van 2019. Omdat de signalen niet gunstig waren, heeft de voorzitter van de VNG eind augustus nog een brief doen uitgaan aan de minister-president om het belang hiervan te benadrukken.
- Ook zijn de extra middelen voor Jeugd n.a.v. de uitspraak van de arbitragecommissie voor het jaar 2022 toegevoegd aan het gemeentefonds.
- Door de Tweede Kamer is een motie aangenomen die pleit voor een sterkere positie van de Minister van BZK, waarbij de minister de bevoegdheid krijgt om mee te tekenen op alle voorstellen die financiële gevolgen hebben voor de medeoverheden.

Tegelijkertijd zien we stilstand en zelfs stappen achteruit:

- Alle stappen die het demissionaire kabinet heeft gezet hebben een incidenteel karakter, en vormen daardoor geen structureel antwoord op de financiële problemen die gemeenten ondervinden.
- Ditzelfde demissionaire kabinet heeft besloten om geen accres uit te keren over het aanvullende investeringspakket van 2 miljard euro, waartoe is besloten tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen. De VNG heeft haar ongenoegen direct kenbaar gemaakt richting zowel de Minister van Financien als de Tweede Kamer. Op korte termijn wenst de VNG hierover een gesprek met de Minister. Voor het VNG-bestuur is dit de bevestiging dat een betere verankering van de financiële verhouding in een volgende kabinetsperiode absoluut noodzakelijk is en blijft.

De kabinetsformatie is sinds de vorige algemene ledenvergadering nauwelijks gevorderd. Het VNG-bestuur blijft zich volledig inzetten om de financiën van gemeenten structureel op orde te brengen, langs de lijnen die eerder in de moties zijn geschetst en die aansluiten bij de 4 sporen die de VNG volgt in haar inzet voor een nieuw regeerakkoord.

Financieel kader GGZ

De motie vraagt om:

- onderzoek naar de financiële consequenties van de wachtlijstenproblematiek BW en vertaling daarvan naar het macrobudget
- monitoring van de opbouw van de infrastructuur en analyse van de effecten van het HLA en de ambulantisering.

Deze twee punten zijn met elkaar verbonden. In 2020 heeft KPMG in opdracht van VWS en VNG onderzoek gedaan naar de indicatoren om opbouw van de infrastructuur en aanpak rondom psychische problematiek te kunnen meten en

Onderwerp:	Gemeentefinanciën, inclusief onderzoeken jeugd/abonnementstarief en herverdeling gemeentefonds
	volgen. Op basis van dit onderzoek wordt een monitor ontwikkeld. De Europese aanbesteding voor die opdracht is onlangs afgerond en nog deze maand wordt gestart. Het doel van de monitor is inzicht krijgen in landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de ambulantisering in de GGZ en – breder – het bieden van passende ondersteuning en zorg aan mensen met psychische problematiek. Ook moet de monitor handvatten geven om op landelijk niveau het gesprek te voeren over (eventuele) zichtbare verschuivingen en/of hiaten en door op regionaal niveau in te zoomen en ook daar gezamenlijk te komen tot optimalisatie. De eerste resultaten over 2019 worden voor de zomer van 2022 verwacht.
Voorstel:	De motie Krimpenerwaard “Verwerking arbitrage uitspraak jeugd in meerjarenbegroting” van Krimpenerwaard” als afgedaan te beschouwen. De andere moties aan te houden tot aan de afronding van de kabinetsformatie.

Onderwerp:	Bezwaarschriften WOZ
Motie en indiener:	Motie Boxmeer e.a.: “Bezwaarschriften WOZ via no-cure-no-pay kosten de gemeenten veel tijd en geld!” (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoek aan bestuur: - “no cure no pay (ncnp)-bureaus” toe te voegen aan lobby-agenda VNG - wetgeving omtrent bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen aan te passen zodat aantrekkelijkheid van het verdienmodel voor de ncnp-bureaus wordt beëindigd en gemeenten verlost worden van een forse, onnodige kostenpost en grote problemen in de uitvoering van de Wet WOZ en belastingheffing.

Onderwerp:	Bezwaarschriften WOZ
Verantwoording	De afgelopen maanden hebben verdere ambtelijke gesprekken plaatsgevonden tussen de VNG en de ministeries van Financiën en BZK. De ministeries hebben ook gesprekken gevoerd met de branchevereniging van no cure no pay bureaus, de Landelijke Vereniging voor Lokale Belastingen, de rechterlijke macht, de Waarderingskamer, de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, de Unie van Waterschappen en de Belastingdienst. Op 7 juli 2021 is er een bijeenkomst gehouden waarbij een aantal gemeenten en samenwerkingsverbanden direct aan de betrokken beleidsambtenaren van de ministeries (Financiën, BZK en Justitie en Veiligheid) duidelijk hebben gemaakt welke problemen de ncnp-bedrijven veroorzaken. Op 10 augustus 2021 heeft de VNG overleg gevoerd met de Vereniging Rechtsbescherming Lokale Belastingen (VRLB). Dat is de branchevereniging (in oprichting) van de no cure no pay bureaus, die als lobbyorganisatie richting landelijke politiek opereert. Het betrof een eerste informeel kennismakingsgesprek. Wellicht blijkt het in de toekomst mogelijk om met de bij de branchevereniging aangesloten bedrijven standaardafspraken te maken. De Waarderingskamer (toezichthouder op de uitvoering van de wet WOZ) heeft onderzoek gedaan naar kwantitatief onderzoek naar de mate waarin en de redenen waarom (no cure – no pay) WOZ-bezwaren worden gehonoreerd. Het rapport is in juli 2021 verschenen en toont o.a. aan dat particuliere burgers niet beter af zijn door bezwaar in te laten dienen door een no cure - no pay bureau.
Verantwoording:	De VNG heeft het Coelo (Universiteit Groningen) verzocht te onderzoeken of de vergoeding aansluit bij de inspanning van bedrijven en of de vergoeding gedrag in de hand werkt dat tegen het algemeen belang ingaat. Uit het empirische en economische onderzoeksrapport van oktober blijkt dat er geen financiële prikkel is om kwalitatief goede bezwaren in te dienen (en kansrijke gevallen te selecteren), maar dat winstmaximalisatie plaats vindt door voor steeds meer zaken (met steeds lagere succeschansen) bezwaar aan te tekenen. Wij zullen de geschetste perverse prikkel gebruiken ter onderbouwing van een oplossing voor de in de motie geschetste problemen. De betrokken ministeries hebben voor december/januari een Ronde tafel (of meerdere als dat nodig is) gepland met alle betrokken partijen. Dat worden één of meerdere gesprekken, met als doel het vinden van een gedragen oplossing voor het probleem met de no cure - no pay bureaus. Na de Ronde tafel vindt een Bestuurlijk overleg WOZ plaats. De ministeries geven aan dat daarbij de leden van het nieuw te vormen kabinet aanwezig zullen zijn.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Onderwerp:	Werkgebied belastingdienst
Motie en indiener:	"Werkgebied belastingdienst" , Alkmaar (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Vraag aan het VNG bestuur om: 1. zijn invloed aan te wenden bij het ministerie van Financiën om onze zorgen te delen over de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitbreiding van het werkgebied van de belastingdienst met het oog op de effectiviteit van het Nederlandse openbaar bestuur 2. het kabinet aan te sporen oog te hebben voor een pragmatische verdeling van het werkgebied van de belastingdienst in relatie tot gemeenten.
Verantwoording:	Om uitvoering aan deze motie te geven hebben wij in overleg met de werkgroep rijksbelastingen (een overleg van fiscalisten van gemeenten) een notitie opgesteld met voorbeelden waar de opstelling van de rijksbelastingdienst ten problemen geeft en of de samenwerking tussen fiscus en gemeenten beter kan. Deze notitie stellen we aan de orde in onze gesprekken met de belastingdienst en de SG Financiën. Met het nieuwe expertisecentrum lagere overheden (voor alle belastingmiddelen) overleggen VNG en gemeenten sinds begin dit jaar regelmatig over (rijks)belastingzaken die bij veel gemeenten spelen. Dit is een vervolg op het overleg dat al plaatsvond over vennootschapsbelasting inzake reclameopbrengsten. Er is begin van de zomer ook een verkennend overleg met de Belastingdienst/Grote Ondernemingen gehouden over te organiseren klant- en adviseursoverleg. Hiervoor waren naast een delegatie van de VNG, ook VNO/NCW en de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs uitgenodigd. Er komt in het najaar een vervolg op de eerste verkenning.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen. Er zijn inmiddels structuren ingesteld die een betere dialoog met de belastingdienst mogelijk maken. We zullen wel alert blijven en er aandacht aan blijven schenken.

Veiligheid

Onderwerp:	Handhaving lachgasverbod
Motie en indiener:	Motie "Lachgasverbod in de APV" van Rotterdam (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om ervoor zorg te dragen dat voor 1 juli 2021 in de model-APV een artikel met betrekking tot het verbod op het gebruik van lachgas wordt opgenomen.
Verantwoording	De motie vraagt om opname in de model APV van een artikel dat reeds eerder in de Model-APV was opgenomen (artikel 2:48a: verboden lachgasgebruik). Dit artikel was uit de Model-APV geschrapt vanwege mogelijke bewijsproblemen. Om de motie te kunnen uitvoeren heeft de VNG het betreffende artikel 2:48a in juli jl. nogmaals voorgelegd aan de Commissie Feiten en Tarieven van het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM). Wij hebben hen gevraagd of het toch mogelijk is om aan artikel 2.48a in de Model-APV een feitcode te koppelen. De Commissie heeft aangegeven alsnog mogelijkheden te zien om het specifieke lachgasverbod in artikel 2:48a met feitcodes te ondersteunen. Omdat het artikel verscheidene handelingen/ bestanddelen bevat zullen hiervoor meerdere feitcodes nodig zijn. Op het PV dient de feitcode te staan voor de betreffende handeling. De commissie is dit nog nader aan het uitwerken. De verwachting is dat de feitcodes per 1 november 2021 beschikbaar komen. Vanaf dat moment is ook een bestuurlijke strafbeschikking mogelijk bij overtreding van artikel 2:48a, verboden lachgasgebruik. Hiernaast is het sinds 1 juli jl. mogelijk om een strafbeschikking uit te vaardigen bij overtreding van artikel 2:74a Model-APV over openlijk drugsgebruik. De onzekerheid omtrent de invoering van landelijke aangepaste Opiumwetgeving was voor de VNG reden om met de commissie Feiten en Tarieven dit voorjaar af te spreken vanaf 1 juli jl. een feitcode open te stellen voor artikel 2:74a Model-APV over openlijk drugsgebruik. Dit biedt gemeenten, naast de andere bestaande mogelijkheden binnen de APV om hinder veroorzaakt door lachgas aan te kunnen pakken, de mogelijkheid om een bestuurlijke strafbeschikking uit te kunnen vaardigen bij overtreding van dit artikel dat openlijk drugsgebruik verbiedt.

Onderwerp:	Handhaving lachgasverbod
Verantwoording:	<u>Actuele stand van zaken (landelijke) wetgevingstraject lachgas</u> Het wetgevingsproces duurt langer dan aanvankelijk was voorzien. Op 4 oktober jl. heeft de demissionair minister van JenV per brief aan de Tweede Kamer kenbaar gemaakt dat er binnen de extra investeringen in het breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit (€ 524 miljoen), budget beschikbaar is voor het lachgasverbod in de Opiumwetgeving. Er is voor het verbod op lachgas structureel € 14 miljoen beschikbaar gemaakt voor de politie. Dit betekent dat het wetgevingstraject voortgang gaat krijgen. Het streven is dat het verbod op oneigenlijke toepassingen van lachgas in het voorjaar van 2022 ingevoerd wordt door lachgas aan lijst II bij de Opiumwet toe te voegen en de eigenlijke toepassingen van lachgas van het Opiumwetverbod uit te zonderen. Vanuit het ministerie van VWS is gemeld dat de reacties op de (internet)consultatie, (zie: https://www.internetconsultatie.nl/1756), inmiddels zijn verwerkt en dat de inhoudelijke voorbereiding van het ontwerpbesluit gereed is. Er dient nog overeenstemming te worden bereikt over hoe de financiering van de handhaving vorm te geven en hoe om te gaan met de beperkte politiecapaciteit. Het probleem met de handhaving en capaciteit zit vooral in het feit dat het hier een gas betreft. Dit was nooit eerder het geval wanneer middelen aan de lijst bij de Opiumwet werden toegevoegd. Omdat het een gas is, zijn de problemen gerelateerd aan inname, vervoer en opslag veel ingewikkelder en dat vraagt om extra geld en extra capaciteit bij de politie. <u>Preventie</u> Naast de aanpak van de problematiek rondom lachgas middels regelgeving en de handhaving hierop is het ook van belang om preventief de problemen aan te (kunnen) pakken. Bij de toepassing van lachgas worden nu vaak cilinders/tanks gebruikt. Deze zijn "vrij eenvoudig" en (in afwachting van landelijke regelgeving) nu nog legaal via internet te koop. Met deze cilinders kunnen lachgasballonnen zeer gemakkelijk en snel worden gevuld wat een gebruikstoename met zich meebrengt. Het is van belang dat gebruikers maar ook de omgeving rondom hen zich bewust worden van de gevaren van het gebruik van lachgas.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen (artikel 2:48a "verboden lachgasgebruik" is opgenomen als modelartikel in onze Model-APV en per 1 november 2021 zijn er feitcodes gekoppeld aan dit artikel en kan er een bestuurlijke strafbeschikking worden uitgevaardigd bij overtreding van deze bepaling).

Sociaal domein

Onderwerp:	Kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid
Motie en indiener:	Motie “Doorbraak forceren voor het bevorderen van kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid in onze gemeenten” van Hengelo (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoekt het bestuur: - de oproep voor een langjarige integrale landelijke aanpak met een passend structureel financieel arrangement om echt een doorbraak te kunnen forceren te ondersteunen, zodat kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid bevorderd wordt in alle grote, middelgrote en kleine gemeenten die te maken hebben met deze problematiek - daartoe in overleg te gaan met gemeenten en BZK om te komen tot een passend programma waarin de criteria geobjectiveerd worden waarmee recht wordt gedaan aan het feit dat bovengenoemde problematiek in veel gemeenten om aanvullende ondersteuning vanuit het rijk vraagt - daarmee uit te spreken dat het recht op kansengelijkheid van een gezin of een jongere in iedere gemeente evenveel waard is.
Verantwoording	De motie van Hengelo verwijst naar het initiatief van 15 gemeenten (en daarin 16 gebieden) die meedraaien in het programma ‘Leefbaarheid en Veiligheid’ van het ministerie van BZK. De 15 gemeenten hebben in het manifest “Dicht de kloof” een financiële claim geformuleerd. Ze vragen een investering van tenminste € 500 miljoen per jaar, waarvan € 400 miljoen per jaar voor de zestien gebieden, en € 100 miljoen voor kwetsbare wijken en gebieden in andere gemeenten. In lijn met de motie willen wij dat meer gemeenten in aanmerking moeten komen voor een financiële bijdrage voor ‘stedelijke vernieuwing’ en dat dat op objectieve gronden moet gebeuren. Het ministerie van BZK probeert een Nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid van de grond te krijgen. BZK oriënteert zich op een programma / regeling die verder ziet dan de betrokken 15 gemeenten. Van BZK hebben we bevestigd gekregen dat er echter eerst gewacht wordt op een nieuw kabinet. Bij het uitwerken van een mogelijk programma wordt de VNG betrokken. Pas met een nieuw kabinet wordt duidelijk welke budgetten waarvoor beschikbaar worden gesteld. De claim van de 15 gemeenten is ook (nog) niet gehonoreerd.

Onderwerp: Kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid	
Verantwoording:	<u>Inzet VNG</u> De VNG heeft richting nieuw kabinet diverse financiële claims geformuleerd, zowel op het sociale als het fysieke domein. Het wachten is op een nieuw kabinet. De VNG participeert in de interbestuurlijke werkgroep versterking beleid huisvesting aandachtsgroepen (werkgroep Ter Haar). Ook deze werkgroep onderzoekt een financiële claim voor de aanpak van kwetsbare wijken. Een ander thema, gekoppeld aan dit vraagstuk, is dat het ministerie van BZK werkt aan vernieuwing van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (WBMGP). De VNG is hierbij betrokken. De wet beoogt slepende problemen in kwetsbare wijken en buurten aan te pakken. Daarvoor moeten we de verkokering tussen de beleidsterreinen onderwijs, werk, hulpverlening, wonen en ondermijning doorbreken, met maatwerk en onorthodoxe maatregelen waar de huidige wetgeving te weinig ruimte biedt.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Onderwerp: Onderwijshuisvesting	
Motie en indiener:	Motie Noordoostpolder "Bekostiging onderwijshuisvesting" (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	- Hoge prioriteit te geven aan de lobby voor de benodigde financiële middelen om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen, verbetering van het binnenmilieu en verduurzaming van onderwijsgebouwen. - Hiertoe in gesprek te gaan met kabinet en parlement met als inzet een toezegging voor het beschikbaar stellen van deze financiële middelen. - Er voor te waken dat deze noodzakelijke extra financiering niet ten koste gaat van andere onderdelen van de algemene uitkering.

Onderwerp: Onderwijshuisvesting	
Verantwoording:	Begin april 2021 heeft de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media het rapport over het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) 'Een vak apart. Een toekomstbestendig onderwijshuisvestingsstelsel' naar de Tweede Kamer gestuurd. De IBO-werkgroep moest een besparingsvariant en een budget neutrale variant uitwerken. Mede dankzij de gezamenlijke inzet van de VNG, PO-Raad en VO-Raad onderstreept het IBO-rapport juist de noodzaak van forse extra investeringen. De opgave die in de sectorale routekaart van de PO-Raad, VO-Raad en de VNG staat beschreven, wordt hierbij als belangrijke bron gehanteerd. De erkenning van deze opgave en o.a. de aanbeveling uit het IBO om de verouderde voorraad aan te pakken met een financiële impuls zijn belangrijke stappen richting het verkrijgen van de benodigde middelen. De beleidsreactie van de minister op het IBO wordt in het laatste kwartaal van 2021 verwacht. De komende tijd blijven we aandacht vragen voor onderwijshuisvesting, bijvoorbeeld tijdens de kabinetsformatie en voorafgaand aan de behandeling van het IBO, maar ook bijvoorbeeld via een opinieartikel van PO-Raad, VO-raad, VNG, Bouwend Nederland en Techniek Nederland in Trouw.
Voorstel:	Aanhouden

Onderwerp: Inburgering	
Motie en indiener:	Motie Almere e.a. over het nieuwe inburgeringsstelsel (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De VNG wordt gevraagd om zich in te zetten voor een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel. Enerzijds door te blijven aandringen op een onafhankelijk kostenonderzoek onder gezamenlijk opdrachtgeverschap naar de financiële gevolgen van het nieuwe stelsel. De motie noemt hierbij expliciet commitment vanuit het Rijk aan de uitkomsten van het onderzoek. Anderzijds door ervoor te zorgen dat het Rijk de gesignaleerde knelpunten bij het uitvoeren van de regierol serieus oppakt.
Verantwoording:	Ook nu inwerkingtreding van de Wet inburgering dichterbij komt, blijft de VNG zich inzetten voor een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel. Recentelijk zijn met het ministerie van SZW afspraken gemaakt over o.a. de Leerbaarheidstoets en IV-middelen. In aanloop naar 1 januari 2022 en ook daarna blijven we knelpunten die de uitvoerbaarheid, betaalbaarheid of kwaliteit van het inburgeringsstelsel beïnvloeden agenderen. Dat doen we onder meer aan de hand van de i.s.m. gemeenten opgestelde notitie 'Nieuwe Wet inburgering: uitvoerbaar, betaalbaar en vanuit vertrouwen', die periodiek wordt voorgelegd aan het ministerie van SZW.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Klimaatakkoord

Onderwerp:	Gezamenlijke communicatie Regionale Energiestrategieën
Motie en indiener:	'Regionale Energiestrategieën: Wind in de zeilen en schouder aan schouder' van Amersfoort (BALV 2019)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Deze motie roept op om: - Ervoor te zorgen dat het Rijk zich meer zichtbaar achter de doelen van het klimaatakkoord en de RES schaart. Zodat het duidelijk wordt dat niet alleen lokale bestuurders voor duurzame energie gaan maar dat dit een ambitie is van gemeenten, provincie en rijk om daarmee het gezamenlijke doel te behalen - Erop aandringen dat bewindslieden in media-optredens en bij werkbezoeken de noodzaak tot het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen en windmolens blijven benadrukken.
Verantwoording:	Het rijk heeft eerder bestuurlijk toegezegd invulling te geven aan de oproep om 'zij aan zij te staan'. Wij besteden hier blijvend aandacht aan, in het bijzonder bij de kabinetsformatie en vervolgspraken die moeten worden gemaakt voor de periode vanaf 2022. Ook is de gezamenlijkheid en het belang van gedeelde inspanningen benoemd tijdens het werkbezoek van Tweede Kamerleden op 8 oktober aan de RES-regio's (Foodvalley, West-Overijssel, Hart van Brabant en Zeeland & Noord-Holland Noord, Den Haag-Rotterdam, Noord-Veluwe, Drenthe).
Voorstel:	Aanhouden.

Onderwerp:	Opwekkingssoorten Regionale Energiestrategieën
Motie en indiener:	'Uitbreiding RES energieopwekkings-soorten' van Buren (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Deze motie roept op om: - bij een eerste mogelijkheid tot actualisatie van het Klimaatakkoord bij het Rijk aan te dringen op verbreding van de RES-systematiek in het Nationaal Programma na 2030 met meerdere energie opwekkingsmogelijkheden naast zon en wind, waaronder waterkracht - met spoed met het Rijk in overleg te treden om te zorgen voor, tussen nu en de formele wijziging van de warmtewet, een werkend handelingsperspectief voor gemeenten om de doelstellingen van het klimaatakkoord mogelijk te maken.
Verantwoording:	Technieken als waterkracht kunnen worden opgenomen in de RES als bewezen techniek, maar tellen niet mee in de 35 TWh doelstelling. Als een regio hiermee onderbouwd een substantieel aandeel kan realiseren, dan kan worden overwogen om ook waterkracht op te nemen in de RES. Mits daarbij wordt voldaan aan de daarvoor geldende voorwaarden (zie criteria factsheet NPRES). Deze motie sluit verder aan bij de VNG inzet en gemeentelijke belangen en wordt uitgevoerd in interbestuurlijke gesprekken.
Voorstel:	Aanhouden.

Onderwerp: Klimaatakkoord financiële randvoorwaarden	
Motie en indiener:	'Financiële randvoorwaarden Klimaatakkoord II' van Assen (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gelet op de inzet van gemeenten op het Klimaatakkoord en de bevindingen van de Raad voor het Openbaar Bestuur over de decentrale uitvoeringslasten, wordt het bestuur opgedragen: o.b.v. het ROB-rapport met het rijk in gesprek te gaan over reële/volledige compensatie van de uitvoeringslasten; het onderwerp mee te nemen in de kabinetsonderhandelingen; de uitkomsten vast te leggen in een bestuurlijk akkoord; aandacht te behouden voor de kosten van andere partijen en de noodzaak van deugdelijke wet- en regelgeving.
Verantwoording:	Het bestuur geeft invulling aan deze oproep in lijn met de 'Resolutie VNG inzet kabinetsformatie' van de BALV van 12 februari 2021. Financiering van de uitvoeringslasten conform het ROB advies is een centraal thema in de inzet rond de kabinetsformatie. Omdat de formatie nog loopt en om te voorkomen dat decentrale overheden alle capaciteit op klimaatinzet moeten afbouwen, is het rijk om duidelijkheid gevraagd over het voortzetten van financiering vanaf 2022. In de Rijksbegroting 2022 is nu een bedrag voorgesteld van € 72,5 miljoen waarvan € 20 miljoen voor het nationaal programma RES, 2,5 miljoen voor een nationaal programma Gebouwde Omgeving en 50 miljoen voor uitvoering Klimaatakkoord door medeoverheden. Hiermee voorkomen we een stap terug in de inzet van gemeenten. Het nieuwe kabinet zal de resterende middelen uit het ROB-advies ter beschikking moeten stellen.
Voorstel:	Aanhouden (totdat de uitkomsten over de uitvoeringslasten zijn besproken met de leden).

Onderwerp: Klimaatakkoord en financiële randvoorwaarden	
Motie en indiener:	'Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten' van Zaanstad (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie constateert dat het Klimaatakkoord overeenkomt met gemeentelijke ambities. Wel willen gemeenten gelet op de opstapeling van taken ruimte houden om, afhankelijk van de uitkomsten artikel 2-onderzoek, de afspraken uit het klimaatakkoord als onuitvoerbaar te bestempelen. Het bestuur wordt opgedragen hiertoe: • met het Klimaatakkoord in te stemmen waarbij borging van essentiële randvoorwaarden voor gemeenten voorwaardelijk is voor de uitvoering; • naar het Rijk duidelijk te maken dat er na het artikel 2-onderzoek financiële middelen komen om de volledige uitvoeringskosten te dekken;

Onderwerp: Klimaatakkoord en financiële randvoorwaarden	
Inhoud/oproep: (samengevat)	• met het Rijk in gesprek te gaan over de uitvoering van het Klimaatakkoord om zowel de financiële als de wettelijke randvoorwaarden voor gemeenten te borgen en dit vast te leggen in interbestuurlijke afspraken; • over voortgang te rapporteren op de ALV van juni 2020; • uiterlijk op de ALV van 2021 over het artikel 2-onderzoek en de voortgang van het Klimaatakkoord te rapporteren.
Verantwoording:	Het bestuur onderschrijft het dictum en de vraag die aan haar gesteld wordt. De indieners delen het advies van het VNG bestuur: nu van start gaan met het Klimaatakkoord maar ruimte houden om tempo en reikwijdte aan te passen afhankelijk van hoe randvoorwaarden worden ingevuld.
Voorstel:	Aanhouden.

Onderwerp: Klimaatakkoord Warmtewet en -transitie	
Motie en indiener:	'Regie op de Warmtetransitie' van Deventer (ALV 2020/BALV2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	1. Motie 2 van BALV 29/11/2019 wordt teruggetrokken 2. De motie 'regie op warmtetransitie' draagt het bestuur op om met het Rijk afspraken te maken om te komen tot een integrale energiewetgeving en de daarbij behorende financiering van dit integrale energiesysteem. Het doel daarvan is om een bijdrage te leveren aan de woonlastenneutraliteit. Daarbij gaat het ook om de regierol van gemeenten te borgen in de wijkaanpak.
Verantwoording:	De decentrale overheden hebben in juli 2021 'geen ja' gezegd tegen het voorstel Wet collectieve warmtevoorziening (hierna: 'wetsvoorstel WCW'). Het wetsvoorstel WCW wordt op dit moment niet verder uitgewerkt en zal niet in het proces richting RvS en Kamers worden gebracht. Eén van de redenen is dat het wetsvoorstel WCW geen invulling gaf aan het voorsorteren op een integraal energiesysteem. Daarnaast gaf het voorliggende wetsvoorstel onvoldoende sturingsmogelijkheden om de afgesproken regiefunctie aan gemeenten in te kunnen vullen. De decentrale overheden en EZK en BZK zijn gezamenlijke gesprekken gestart waarbij publieke belangen en uitgangspunten worden geformuleerd waar een wetsvoorstel invulling aan moet geven. Daarbij wordt vanuit de VNG o.a. geredeneerd dat Warmte onderdeel is van het integrale energiesysteem en dit als zodanig ook mogelijk moet worden gemaakt aan de hand van een nieuw wetsvoorstel Warmtewet.
Voorstel:	Aanhouden.

Onderwerp:	Energietransitie ondergrond
Motie en indiener:	Motie Velsen c.s. "Nu als één overheid aan de slag met ruimtelijke inpassing energietransitie in de ondergrond" (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om met medeoverheden het ruimtelijke inpassingsvraagstuk voor de ondergrond op te pakken en de samenwerking tussen gemeenten uit de industrie-clusters te organiseren in aansluiting op de inzet uit de GGU-propositie 'Fysieke Leefomgeving'. Ook wordt aandacht gevraagd voor 'meer samenhang in de NOVI richting de uitvoering'.
Verantwoording:	De opgave uit de motie wordt herkend en is in lijn met de inzet van VNG. Hier wordt onder andere invulling aan gegeven met vier proeftuinen voor integrale gebiedsaanpak vanuit het energievraagstuk (vanuit NP RES) en via het landelijk 'Programma Bodem en Ondergrond'. Daarnaast zijn in de 'Samenwerkingsafspraken NOVI' afwegingsprincipes vastgelegd om samenhang te waarborgen. Inzet/aandacht voor het vraagstuk blijft ook de komende periode bestaan. In aanvulling op voorgaande wordt verkend hoe de verschillende verduurzamingsopgaven uit de RES en de industrie samen kunnen oplopen ('regionaal programmeren') en wordt interbestuurlijk gewerkt aan een samenwerkingsagenda waarin de verbinding wordt gelegd met uitvoeringsvraagstukken.
Voorstel:	De moties als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp:	Energie uit water
Motie en indiener:	Motie "Blijf energie uit water stimuleren" van Goeree Overflakkee en Schouwen Duiveland (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Het bestuur wordt opgeroepen om in het overleg van het Klimaatakkoord bij de minister te bepleiten dat het voornemen wat betreft de afbouw van de financiële ondersteuning van 'Energie uit Water' wordt herzien.
Verantwoording:	Tijdens het Bestuurlijk Overleg Klimaat van 24 september heeft VNG bij het rijk bepleit het voornemen de 'Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatiesubsidie' (DEI+) af te bouwen voor Energie uit Water vanaf 2024 te herzien. Het ministerie van EZK heeft aangegeven dit nader te verkennen. Op ambtelijk niveau zullen vervolggesprekken plaatsvinden.
Voorstel:	De moties als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp:	Dwangarbeid of kinderarbeid en (duurzaamheids)doelen
Motie en indiener:	Motie Leusden: "Geen (duurzaamheids-) doelen bereiken met dwangarbeid of kinderarbeid" (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om bij de ministeries van EZK en BZ aan te dringen op initiatieven (waaronder diplomatieke druk en Europese samenwerking) die leiden tot transparante productketens, onder meer voor zonnepanelen, waarmee dwang- en kinderarbeid uitgesloten kan worden.
Verantwoording:	Dit is in mondelinge overleggen met de Directie Azië en Oceanië (Min.BuZa) en de Nationaal Coördinator SDG's (Min. BuZa) aan de orde gesteld. De inzet van de motie sluit goed aan bij de inzet van BuZa mbt de Oeigoerenkwestie (de directe aanleiding voor de motie) en de nog voortgaande discussie over bouwstenen voor wetgeving t.a.v. Internationaal Verantwoord Maatschappelijk Ondernemen (IMVO). De bouwstenen voor IMVO-wetgeving worden ook verwerkt in het Nationaal Actieplan Mensenrechten en Bedrijfsleven (NAP), dat momenteel wordt herzien. Publicatie van het herziene NAP door het Kabinet is voorzien voor begin 2022.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Omgevingswet

Onderwerp:	Budgetneutrale overgang Omgevingswet – actualisatie opvolging
Motie en indiener:	<u>1. Motie “Betrouwbaarheid datum inwerkingtreding en compensatie kosten uitstel Omgevingswet” van Moerdijk (ALV 2021)</u> Oproep aan bestuur om: 1. Alles in het werk te stellen om te zorgen dat de nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet écht de allerlaatste keer is dat sprake is van uitstel. Daarbij moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden: a. Maak hard en concreet en zorg voor afspraken in overleg met de minister dat de nieuwe datum betrouwbaar is. b. Zorg voor een einde aan de onzekerheid doordat instrumenten, informatie en financiën op orde zijn en dat er helderheid komt over voortslepende vragen en processen en vooruitgeschoven vraagstukken vóór inwerkingtreding van de wet. c. Zorg voor een betrouwbare, werkbare en haalbare datum met een werkbaar en goed functionerend DSO. 2. Alles te doen wat in zijn macht ligt om de minister ertoe te bewegen dat de stijgende invoeringskosten voor gemeenten worden gecompenseerd. Wij maken daarbij onderscheid tussen: a. Compensatie van de invoeringskosten in het jaar 2022, om het vele werk dat in jaar van inwerkingtreding moet worden gedaan voor een verantwoorde start van de wet. De VNG bepaalt een passende hoogte van het bedrag rekening houdend met de resultaten van het KPMG rapport waarin en bedrag van 150 mln wordt genoemd n.a.v. het 1e jaar uitstel. b. Voorlopige compensatie op de vastgestelde financiële evaluatiemomenten gedurende de 10 jaar na inwerkingtreding, te weten in 2022, 2023 en 2027, indien op die momenten uit de berekeningen blijkt dat de 10 jaar terugverdientijd niet gehaald wordt. <u>2. Motie “Budgetneutrale overgang Omgevingswet” van Noordoostpolder (ALV 2020)</u> De motie vraagt het VNG bestuur: - de gemeenten te consulteren over de financiële effecten van de Omgevingswet, bijvoorbeeld in een (bijzondere) algemene ledenvergadering, in 2021 op basis van de kostenraming, en over de daadwerkelijke kosten op de belangrijke momenten in het interbestuurlijke financiële proces tot 2027. - daarbij het uitgangspunt te bevestigen dat de overgang naar de Omgevingswet voor gemeenten op middellange termijn (<10 jaar) budgetneutraal moet kunnen verlopen en een beroep op het Rijk te doen om extra middelen ter beschikking te stellen als blijkt dat deze budgetneutrale overgang voor gemeenten onhaalbaar is

Verantwoording:	<u>Ten aanzien van 'Betrouwbare datum inwerkingtreden':</u> In het Bestuurlijk Overleg met de minister van BZK van 26 mei jl. is de inwerkingtredingsdatum verschoven naar 1 juli 2022 en heeft het VNG Bestuur, samen met de andere bestuurlijke partners, afgesproken dat het verantwoord is om de Omgevingswet op die datum in te voeren mits tijdig aan een aantal collectieve voorwaarden is voldaan: • Voldoende oefen/inregeltijd met het hele stelsel en werkelijke content: 6 maanden netto oefentijd voor gemeenten. • DSO-LV voor inwerkingtreding uiterlijk Q3 2021 gereed, werkend en voldoende robuust om landelijk te oefenen. • Software voor gemeenten uiterlijk eind Q3 2021 beschikbaar. En gemeenten die dat willen, zijn uiterlijk eind Q3 2021 aangesloten. • Basischecks voor soepele aansluiting door softwareleveranciers in Q3 en Q4 2021 uitgevoerd. • Tijdelijke alternatieve maatregelen (TAMs) een half jaar voor inwerkingtreding gereed en ingeregeld om mee te oefenen. • Stedenbouwkundige bureaus zijn betrokken en kunnen oefenen. • Juridische raadpleegbaarheid van (wijzigings)besluiten via de viewer uiterlijk een half jaar voor inwerkingtreding voor alle partijen werkbaar. • Afspraken over de interbestuurlijke acceptatietesten (IBAT) voldaan. • Gebruiksvriendelijkheid en dienstverlening aan burgers en ondernemers blijft overeind. • Voldoende financiële middelen beschikbaar. Het VNG Bestuur houdt in maandelijks overleg met de minister van BZK vinger aan de pols over de voortgang en realisatie van deze collectieve voorwaarden. In het meest recente BO van 8 december 2021 is nogmaals gezamenlijk de steun uitgesproken voor inwerkingtreding per 1-7-2022, met dien verstande dat VNG bepleit dat gemeenten op een verantwoorde manier en met een voldoende werkend stelsel in werking willen treden. Vanuit de uitvoeringspraktijk is duidelijkheid over datum heel belangrijk. Naast diverse praktische argumenten is een belangrijk inhoudelijk argument de gebiedsontwikkeling. Blijvende onzekerheid over de datum leidt tot verschuivingen c.q. uitstel in de gebiedsontwikkeling. Daarom heeft de VNG aangedrongen op het voorhangen van het Inwerkingtredings-KB vóór het eind van het jaar 2021, in de wetenschap dat dit een belangrijke signalerende werking heeft naar gemeenten. Voorts heeft de VNG gepleit voor een serviceorganisatie die adequaat, wendbaar en snel inspeelt op de vragen die na inwerkingtreding uit de uitvoeringspraktijk komen. Tot slot heeft de VNG nogmaals aandacht gevraagd voor duidelijkheid over financiële compensatie en terugverdienperiode van de stelselwijziging. <u>Ten aanzien van 'Compensatie / budgetneutrale overgang':</u> Het VNG bestuur heeft de afgelopen tijd de in de moties geadresseerde problematiek bij de Minister van BZK onder de aandacht gebracht. Dat heeft tot de volgende resultaten geleid:
-----------------	---

Onderwerp:	Budgetneutrale overgang Omgevingswet – actualisatie opvolging
	• De minister heeft toegezegd dat gemeenten de Omgevingswet binnen een termijn van 10 jaar budgetneutraal moeten kunnen invoeren, oftewel dat gemeenten de invoeringskosten binnen 10 jaar moeten kunnen ‘terugverdienen’ uit het saldo van structurele kosten en baten van de Omgevingswet. Als dat niet lukt, is compensatie van (een deel van) de invoeringskosten een optie voor de minister. Gemeenten verwachten dat deze termijn niet haalbaar is. Dat blijkt ook uit het Integraal Financieel Beeld Omgevingswet. • In het Bestuurlijk Overleg is afgesproken de structurele financiële effecten van de Omgevingswet goed te monitoren. De belangrijkste momenten in dit financiële proces zijn (<i>NB: deze data worden wellicht aangepast nav de nieuwe datum inwerkingtreding van 1 juli 2022</i>): ○ Eind eerste kwartaal 2021: raming van de transitiekosten en de structurele financiële effecten van de Omgevingswet in het Integraal Financieel Beeld, opgeleverd 12 maart 2021. ○ 2021: ontwikkeling van monitoringsinstrument voor de transitiekosten en structurele financiële effecten. ○ Vanaf 2022: start van de monitoring van de werkelijke structurele financiële effecten. ○ Uiterlijk eind 2022: evaluatie van de werkelijke transitiekosten tot inwerkingtreding. ○ Eind 2023: 1e integrale evaluatie op basis van de monitoring van de werkelijke transitiekosten en structurele financiële effecten. ○ 2027: 2e integrale evaluatie op basis van de monitoring van de werkelijke transitiekosten en structurele financiële effecten. ○ In 2022, 2023 en 2027 kan de evaluatie van de kosten en baten leiden tot herziening van de gemaakte financiële afspraken. • De VNG heeft nu nog 2 claims op tafel liggen bij het Rijk (formatie/nieuwe kabinet): ○ Compensatie van de invoeringskosten in het jaar van inwerkingtreding ad 150 miljoen. De minister heeft aangegeven dat deze claim op de formatietafel thuis hoort. ○ Afspraak maken om voorlopige compensatie uit te keren op de vastgestelde financiële evaluatiemomenten gedurende de 10 jaar na inwerkingtreding, indien op die momenten uit de berekeningen blijkt dat de 10 jaar terugverdientijd niet gehaald wordt. Deze claim heeft de minister naar het nieuwe kabinet verwezen. • In de Miljoenennota voor 2022 stelt het Rijk een extra bedrag van 23 miljoen euro beschikbaar voor de Omgevingswet. VNG, IPO en Unie bespreken op dit moment hoe dit bedrag het beste kan worden ingezet om een impuls te geven aan de implementatie, zodat het maximaal ten goede komt aan alle bevoegd gezagen. VNG, IPO en Unie denken daarbij aan het financieren van zaken die het oefenen door gemeenten, provincies en waterschappen extra ondersteunen en versnellen. De claim van de VNG ad 150 miljoen ter compensatie van de invoeringskosten in 2022 blijft onverminderd overeind.
Voorstel:	Beide moties aanhouden

Onderwerp:	Decentralisatie van de bodemtaken onder de Omgevingswet
Motie en indiener:	Motie Haarlemmermeer "Budget volgt bodemtaak" (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	-Bij de gesprekken met het rijk in te zetten op het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen voor de uitvoering van de gedecentraliseerde bodemtaken onder de Omgevingswet -Bij de verdeling van de financiële middelen rekening te houden met de bodemopgaven per gemeente (oppervlakte, bouwactiviteiten en verontreinigingsgraad) -Er bij het rijk op aan te dringen snel duidelijkheid te bieden over het verkrijgen van financiële middelen per gemeente
Verantwoording:	VNG is in overleg met I&W, IPO en Unie van Waterschappen over bestuurlijke afspraken voor de periode 2021-2030. Deze gesprekken zijn ambtelijk nagenoeg afgerond. Het resultaat van de gesprekken, de concept bestuurlijke afspraken, wordt in de komende weken aan de diverse adviserende en besluitvormende VNG gremia voorgelegd. De afspraken voldoen op hoofdlijnen aan de motie. Er is geld voor uitvoering van bodembeleid tot 2030 waaronder het afmaken van sanering huidige humane spoedlocaties, aanpak buitenproportionele opgaven, impuls kennisinfrastructuur en een vangnetfunctie. Daarnaast loopt er nog een onderzoek van SIRA naar de financiële effecten voor gemeenten ontstaan door invoering van de omgevingswet, de zogenaamde apparaatskosten. Ook de apparaatskosten zijn onderdeel van de concept bestuurlijke afspraken.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Fysieke leefomgeving

Onderwerp:	Verpakkingen
Motie en indiener:	Motie "Stop met sturen aan de achterkant" van Hilversum (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De indiener draagt het VNG bestuur op om het uitbreiden van de producentenverantwoordelijkheid voor consumptiegoederen en verpakkingen als uitgangspunt over te nemen en te gebruiken in de gesprekken met het Rijk, zodat dit wordt opgenomen in nieuw Rijksbeleid.
Verantwoording:	Het uitbreiden van producentenverantwoordelijkheid voor consumptiegoederen en verpakkingen is en wordt vanaf nu blijvend als standpunt meegenomen in de gesprekken met het Rijk. Eerste concrete stap is dat dit standpunt vanuit de VNG wordt ingebracht bij de invulling van het Circulair Materialenplan (CMP1). De staatssecretaris wil met dit CMP de reikwijdte van het huidige LAP (Landelijk afvalbeheerplan) uitbreiden, met meer sturing op de hogere treden van de afvalhiërarchie die van belang zijn voor een circulaire economie, zoals hergebruik en preventie. Een circulaire economie vraagt immers niet alleen om goed afvalbeheer aan het eind van de keten. Daarnaast wordt via lobby actief ingezet op het landelijk onder de aandacht brengen van het probleem en een dekkende producentenverantwoordelijkheid aan te dragen als instrument voor het realiseren van een toekomstbestendig en betaalbaar afvalbeheersysteem.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Onderwerp:	Verpakkingen
Motie en indiener:	Motie Wierden en Losser: motie “Voorkomen massale afkeur van verpakkingsmateriaal” (ALV juni 2021)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om op basis van een aantal uitgangspunten (zie volledige motie) in de gesprekken met het Rijk en andere partijen inzake inzameling en verwerking van afval om de verwerking zo circulair mogelijk te laten verlopen.
Verantwoording:	Voor de acceptatie (en daarmee het kunnen ontvangen van de geldende kostenvergoeding) van door gemeenten ingezameld huishoudelijk PMD-afval, is een beoordelingsprotocol vastgesteld. Dit protocol maakt onderdeel uit van de Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029 en is leidend voor alle gemeenten die PMD-afval aan de bron (bij huishoudens) inzamelen. Naar aanleiding van de ontstane situatie van massale afkeur (en het daarmee niet kunnen ontvangen van de kostenvergoeding) in de Twentse gemeenten én een oplopende discussie over de kostenvergoeding voor 2022, heeft de VNG de gesprekken met het Afvalfonds Verpakkingen geïntensiveerd. In deze gesprekken staat naast het bijstellen van de kostenvergoeding, onder meer het verbeteren van het beoordelingsprotocol centraal. De VNG delegatie heeft geconstateerd dat de werking van het protocol in de uitvoeringspraktijk te wensen overlaat en zet zich in om dit protocol te verbeteren. Om de gemeentelijke uitvoeringspraktijk op de juiste manier in beeld te hebben, zijn enkele Twentse gemeenten én (meerdere leden van) de NVRD nauw betrokken. Het ministerie van I&W is gevraagd méér werk te maken van de verplichting voor producenten om op hun verpakkingen te vermelden in welke afvalstroom de verpakking hoort, om zodoende de consument beter op weg te helpen met het scheiden van afval. Daar waar mogelijk wordt deze oproep ook de komende periode onder de aandacht gebracht.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Onderwerp:	Nationale parken
Motie en indiener:	Motie Utrechtse Heuvelrug “Structurele afspraken Nationale Parken” (ALV 2020)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie roept het VNG-bestuur op om met de minister van LNV, het IPO en maatschappelijke partners in overleg te treden met als doel structurele afspraken te maken over de aanpak en de financiering voor de lange termijn van de instandhouding en doorontwikkeling van de Nationale Parken.
Verantwoording:	In de verschillende overleggen inzake groen/natuur blijven wij aandacht vragen voor de in de motie genoemde financiering. De komende tijd zullen er naar verwachting vanuit de VNG meer inspanningen worden geleverd op het bredere terrein van groen en natuur. Het is echter de vraag of dit aan de wensen van de indieners tegemoet komt. De motie richt zich namelijk op bestaande kosten, terwijl gesprekken gaan over nieuwe vormen van groen/natuur.
Voorstel:	De motie aan te houden.